

STAND VAN ZAKEN

Schrijver:	5.1.2e
Datum P-beraad:	13 mei 2024
Onderwerp:	Stand van zaken stort Doonweg

ADVIES:

1. Kennisnemen van stand van zaken VTH aandachtbedrijf stort Doonweg.

AANLEIDING

ACTUEEL ☒
ONGEWIJZIGD ☐

Stort Doonweg

Aan de Doonweg in Eerbeek, gemeente Brummen, ligt een stortplaats. Stortplaats Doonweg is in de jaren vijftig van de vorige eeuw begonnen met storten van afval in een voormalige zandwinput en heeft daarom geen onderafdichting. Op stortplaats Doonweg is voornamelijk papierslib van de papierindustrie in Eerbeek gestort. Het storten van afval is in 2001 gestopt. De stort is tijdelijk afgedekt met een bovenafdichting van staalslakken. De termijn voor het realiseren van de definitieve afdichting is vanwege de instabiliteit van de stort en aanleg van zonnepanelen verlengd tot 2046.

Grondwater verontreiniging

Voor de stort geldt een verplichting om het grondwater te monitoren. Hieruit blijkt dat het grondwater meerdere (zware) metalen bevat die erop wijzen dat de staalslakken uitlogen. Daarnaast is ongebluste kalk aangetroffen, dat een sterk verhoogde pH-waarde veroorzaakt. De uitloging zal voortduren als geen maatregelen worden getroffen.

Stand van zaken stort Doonweg

Op 5 april 2024 bent u kort mondeling geïnformeerd over de ingediende bezwaren tegen het goedkeuringsbesluit over het plan van aanpak en de zorgen die de nabij gelegen campinghouder heeft. Afgesproken is dit terug te laten komen in een stand van zaken notitie.

STRATEGIE

ACTUEEL ☐
ONGEWIJZIGD ☒

Doelstellingen:

- Voorkomen van verontreiniging van het grondwater en de bodem van het omliggend terrein, door stort Doonweg te verplichten om de stort af te werken en alle noodzakelijke voorzieningen te treffen.
- Uitgebreid en adequaat monitoren van het grondwater.
- Aangescherpt en frequent toezicht en indien nodig handhavend optreden.
- Proactief communiceren met de omgeving, de lokale en provinciale politiek.

Gewenste resultaten in 2024::

- Een door de provincie goedgekeurd plan voor de korte termijn maatregelen, inclusief bestek en voldoen aan de randvoorwaarden natuurregels.
- Een geactualiseerd monitoringplan voor grondwater.
- Houden van een informatiebijeenkomst voor omwonenden.
- Overeenstemming tussen provincie en Stort Doonweg over de definitieve eindafdichting van de stort.

STAND VAN ZAKEN VTH

ACTUEEL ☒
ONGEWIJZIGD ☐**VERGUNNINGVERLENING**Uitvoering plan van aanpak, korte termijn maatregelen 2024

ODRN heeft op 9 februari 2023 het plan van aanpak goedgekeurd met maatregelen om zoveel mogelijk te voorkomen dat vervuild regenwater als gevolg van de staalslakken in de bodem terecht kan komen. De maatregelen zijn:

- verwijderen van de aanwezige ringsloot en deze opnieuw met een waterdichte folie aanleggen direct tegen de teen van de berg;
- uitbreiden van de bergingsvijver (totaal: 6.600 m³) die voor tijdelijke opvang van regenwater bij zeer hevige regenval zorgt;
- Een nieuwe ringweg (1.420 m¹ lang en 4 m¹ breed) en een persleiding (100 m³ per uur) aanbrengen. Hiervoor moet in totaal 4.000 m³ slakken worden verwijderd en op de taluds verwerkt worden in een dunne laag.

Daarnaast moet een aantal werkzaamheden alsnog worden uitgevoerd, namelijk het aanbrengen van een laag afdekgrond op de taluds en het correct aanbrengen van het onderhoudspad.

Op 9 februari 2024 is het plan van aanpak goedgekeurd. Op basis hiervan stelt Stort Doonweg momenteel een bestek op om vervolgens de werkzaamheden aan te besteden. Alles is erop gericht om de werkzaamheden direct na de zomer 2024 te starten. De verwachte doorlooptijd is enkele maanden. Er geldt nog wel een aantal randvoorwaarden:

- Voordat de werkzaamheden kunnen starten, moet het door Stort Doonweg ingediende bestek door de ODRN zijn goedgekeurd. Het bestek wordt medio mei ter goedkeuring voorgelegd;
- Vergunning op grond van Omgevingswet voor een Natura 2000-activiteit. Voor de uit te voeren werkzaamheden is stikstofruimte nodig. Stort Doonweg lost dit op door extern te salderen met papierfabriek Folding Boxboard Eerbeek die jaarlijks een aantal geplande stops heeft. Hiervoor is door Stort Doonweg een Aerius-berekening ter beoordeling aan de provincie voorgelegd.

Bezwaren tegen goedkeuringsbesluit plan van aanpak

Tegen het goedkeuringsbesluit zijn door 21 omwonenden bezwaren ingediend. De bezwaren hebben niet zozeer betrekking op het plan van aanpak, maar meer op de onvrede over de aanwezigheid van staalslakken en de gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Op 28 mei 2024 worden de bezwaren tijdens de zitting van de commissie Rechtsbescherming behandeld.

Ontheffing soortenbescherming flora en fauna

Vanwege de aanwezigheid van een dassenburcht, steenmarter en een aantal andere beschermde soorten is een ontheffing nodig voor soortenbescherming flora en fauna. Hiervoor is op 9 februari 2024 door Stort Doonweg een activiteitenplan met mitigerende maatregelen opgesteld. De ontheffing is op 10 april 2024 door de provincie verleend en ligt tot en met 29 mei 2024 ter inzage. De ontheffing maakt het mede mogelijk om 20 bomen te kappen om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

Uitvoering plan van aanpak, middellange maatregelen

De stort moet in 2046 definitief worden afgedicht om verdere verontreiniging van het grondwater te voorkomen. Randvoorwaardelijk voor een definitieve afdichting is dat de berg voldoende stabiel is. Om deze stabiliteit te bepalen, is een grondmechanisch onderzoek door de Fugro uitgevoerd. Hieruit blijkt dat een groot gedeelte van de berg stabiel genoeg is voor het aanbrengen van een definitieve afdichting, maar een belangrijk deel ook nog niet.

Op 6 februari 2024 heeft met door ons ingehuurd expertise een overleg over het grondmechanisch onderzoek met Stort Doonweg plaatsgevonden. Stort Doonweg heeft nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van het vervroegd aanbrengen van een (gedeeltelijke) eindafdichting. Hierbij moeten ook de restrisico's op bodemverontreiniging na het treffen van de korte termijn maatregelen en het (gedeeltelijk) vervroegd definitief afdichten in kaart gebracht worden.

Op 15 april 2024 heeft Stort Doonweg een notitie overgelegd. Daarin is aangegeven dat op basis van de huidige onderzoeken en inzichten het eerder dan 2046 aanbrengen van een definitieve bovenafdichting op de hele stort tot de mogelijkheden behoort. Daarbij is van belang dat de komende 4 jaar de zakkingen worden gemeten. Indien daaruit blijkt dat de stabiliteit van de stort voldoende is dan is het definitief afdichten al rond 2028 verantwoord om ingepland te worden. Als de ontwikkeling van de stabiliteit minder gunstig is dan moet langer gewacht worden (10 – 15 jaar).

De notitie is voorlopig en moet nog worden besproken met de Stort Doonweg alvorens een finale beoordeling door de ODRN kan plaatsvinden. Ook de voor- en nadelen van het gedeeltelijk vervroegd aanbrengen van een bovenafdichting -waar Stort Doonweg geen voorkeur aan geeft- moeten worden besproken.

Zonnepark

Als de stort stabiel genoeg blijkt te zijn, kan worden overgegaan tot definitieve afdichting. Deze bestaat uit het aanbrengen van een waterdichte folie en een grondlaag. Belemmerende factor vormt het zonnepark bovenop de stort. Voor de definitieve afdichting moeten de aangebrachte zonnepanelen worden verwijderd en tijdelijk worden opgeslagen. Voor de eigenaar brengt dit inkomensderving en risico's op schade aan de zonnepanelen met zich mee. Het zonnepark is eigendom van een zelfstandige onderneming, die met de stort en de verontreinigingen niets te maken heeft. De eigenaar van het zonnepark is geen partij bij de milieuschade en kan daarom niet tot medewerking worden gedwongen. Het is aan de eigenaren van stort Doonweg om met het zonnepark tot overeenstemming te komen over een financiële tegemoetkoming. Wij kunnen hierop niet sturen.

HANDHAVING

Monitoringsplan grondwater goedkeuring

Stort Doonweg heeft op verzoek van de ODRA het monitoringprogramma aangepast en dit wordt sinds 2019 uitgevoerd. De aanpassing houdt in dat de voor staalslakken relevante parameters (pH, barium, aluminium, strontium en vanadium) bij de monitoring betrokken worden. Deze aanpassing is nog niet formeel in het monitoringsplan vastgelegd en goedgekeurd. In de lopende procedure wordt dit meegenomen.

Stort Doonweg is verplicht het grondwater te monitoren. Het huidige monitoringsplan voor grondwater is aangepast, omdat de verwachte uitharding van de laag staalslakken en de afname van uitloging minder snel gaat dan gedacht. Daarnaast was niet voorzien dat er metalen zouden uitlogen. Het concept van het aangepaste plan is op 14 december 2023 besproken en is bijna akkoord. Punt dat nog open staat is het vaststellen van de toetsingswaarde voor een aantal nieuwe parameters waarvoor geen wettelijk kader is. Ook de Omgevingswet is hierover onduidelijk en dit maakt dat de finale goedkeuring langer duurt dan de bedoeling is. Het streven is dat voor 1 juni 2024 finale goedkeuring onder voorwaarden kan plaatsvinden.

VERVOLGPROCES

ACTUEEL ☒

ONGEWIJZIGD ☐

- Behandeling van de nog door stort Doonweg aan te vragen Wnb-vergunning voor extern salderen van stikstof door de afdeling VTH van de provincie;
- Eind mei: Goedkeuring ODRN van het door Stort Doonweg in te dienen bestek
- Beoordeling door OD's van het door Stort Doonweg uitgevoerde onderzoek naar het vervroegd definitief afdichten van de stort.
- Juni: Goedkeuring monitoringsplan

COMMUNICATIE

ACTUEEL ☐

ONGEWIJZIGD ☒

Informatiebijeenkomst

Voor de implementatie van de kortetermijnmaatregelen wordt een informatiebijeenkomst voor omwonenden voorbereid. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden zodra er meer duidelijkheid is over de planning en uitvoering van de werkzaamheden, naar verwachting begin september 2024. Zowel de gemeente als de GGD worden hierbij betrokken, omdat wij veel vragen verwachten over gezondheidsrisico's.

Nieuwsbrief

Op 22 februari 2024 is de laatste nieuwsbrief naar omwonenden verzonden. Hier zijn geen reacties op gekomen.

5.1.2e

In juli 2022 zijn grondwatermonsters genomen bij de pomp op de speelplaats van de camping. De resultaten wijzen op de aanwezigheid van metalen, maar deze blijven onder de vastgestelde interventiewaarden van de circulaire bodemsanering uit 2013. De GGD verwacht geen gezondheidseffecten bij het huidige gebruik van het bodemwater, maar adviseert de campinghouder om de pomp niet te gebruiken vanwege aangetroffen zwavel, waaruit zwaveldioxide kan ontstaan. Zwavel wordt vaker in de bodem aangetroffen en is niet direct gerelateerd aan Stort Doonweg.

Het projectteam heeft de zorgen van de 5.1.2e besproken en besloten om verdere acties te ondernemen:

- De toezichthouder zal met de campinghouder een vervolgesprek voeren en de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken op hoofdlijnen bespreken, waaronder monitoring van peilbuizen en aanvullende grondwateronderzoeken.
- Onderzocht wordt of het vrijgekomen stof, mogelijk afkomstig van de staalslakken, door team meten&advies van de ODRA gemeten kan worden.
- Er zullen monsters van het grondwater in de kelders worden genomen en onderzocht op zwavel en metalen.
- De GGD zal worden betrokken voor gezondheidkundige duiding en zal ook worden gevraagd bij te dragen aan een informatiebijeenkomst over korte termijn maatregelen na de zomer. De gemeente Brummen wordt ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Op deze manier wil het projectteam ook de zorgen van 5.1.2e serieus nemen, naast de zorgen van omwonenden.

Algemene communicatie

De provinciale en landelijke communicatie over de toepassing van staalslakken in zijn algemeenheid loopt via de woordvoerder en de beleidsmedewerkers Bodem en Ondergrond van de provincie Gelderland. Dit in afstemming met de ODRA.